

[Domovská Stránka](#) > ... > [Súdne Konania](#) > [Občianskoprávne Veci](#) > [Súd Ktorej Krajiny Má Zodpovednosť?](#) Germany

Súd ktorej krajiny má zodpovednosť?

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Nemecko

Nemecké súdy majú medzinárodnú príslušnosť, ak im ju priznáva právo EÚ alebo autonómne medzinárodné právo v oblasti občianskeho súdneho konania, ktoré zahŕňa medzinárodné dohovory. Tento článok sa zaoberá len záležitosťami vnútroštátnej príslušnosti.

1 Mám sa obrátiť na všeobecný súd alebo na špecializovaný súd (napríklad pracovný súd)?

V Nemecku existujú dva rôzne systémy súdov pre občianskoprávne spory: občianske súdy (*Zivilgerichte*), ktoré sú súčasťou všeobecných súdov, a pracovné súdy (*Arbeitsgerichte*), ktoré sú špecializovanými súdmi.

Pracovné súdy sú príslušné vo všetkých občianskoprávných sporoch medzi zamestnancami a zamestnávateľmi a v sporoch medzi stranami kolektívnej zmluvy. Ďalšie oblasti, v ktorých sú pracovné súdy príslušné, sa uvádzajú v § 2 až 3 zákona o pracovných súdoch (*Arbeitsgerichtsgesetz*). Ich právomoc sa podľa § 5 ods. 1 druhej vety uvedeného zákona vzťahuje aj na spory medzi osobami s podobným postavením ako zamestnanci a ich klientmi. Všetky ostatné občianskoprávne spory patria do právomoci občianskych súdov.

2 V prípade, ak sú príslušnými súdmi všeobecné súdy (t. j. súdy, ktoré majú právomoc v takýchto prípadoch), ako môžem zistiť, na ktorý by som sa mal obrátiť?

2.1 Existuje rozdiel medzi všeobecnými občianskoprávnymi súdmi vyššieho a nižšieho stupňa (napríklad okresné súdy ako súdy nižšieho stupňa a krajské súdy ako súdy vyššieho stupňa), a ak áno, ktorý z nich je príslušný v mojom prípade?

Prvostupňové občianske súdy sú miestne súdy (*Amtsgerichte*) a krajské súdy (*Landgerichte*).

1. Miestne súdy sú vo všeobecnosti príslušné v občianskoprávných sporoch, ak hodnota sporu nepresahuje 5 000 EUR a krajský súd nemá výlučnú príslušnosť [§ 23 č. 1 zákona o zriaďovaní súdov (*Gerichtsverfassungsgesetz*)].

Miestne súdy majú bez ohľadu na hodnotu sporu výlučnú príslušnosť aj v oblastiach opísaných ďalej (pozri § 23 a 23a zákona o zriaďovaní súdov).

Miestne súdy majú výlučnú právomoc prejednávať spory týkajúce sa nárokov vyplývajúcich z nájmu obytných budov alebo spory týkajúce sa existencie takého nájmu [§ 23 č. 2 písm. a) zákona o zriaďovaní súdov].

Majú tiež výlučnú právomoc v rodinných veciach a vo všeobecnosti majú právomoc rozhodovať v nesporných konaniach (§ 23a ods. 1 prvá veta č. 1 a 2 zákona o zriaďovaní súdov).

Ďalšie oblasti, v ktorých majú výlučnú právomoc miestne súdy bez ohľadu na hodnotu sporu, sú uvedené v § 23

č. 2 písm. b) až d) a g) zákona o zriaďovaní súdov [spory medzi cestujúcimi a ich hosťiteľmi, vodičmi, kapitánmi lodí alebo emigračnými odbavujúcimi úradníkmi v prístavoch nalodenia, ktoré sa týkajú účtov od hosťiteľov, cestovného, poplatkov za prekročenie hranice alebo prepravy cestujúcich a ich vecí alebo straty alebo poškodenia týchto vecí, a spory medzi cestujúcimi a obchodníkmi, ktoré vznikli v súvislosti s cestou; spory podľa § 43 ods. 2 zákona o vlastníctve bytov (*Wohnungseigentumsgesetz*) (výlučnú právomoc tu majú miestne sudy); spory o škody spôsobené zverou; pohľadávky na základe zmluvy, ktorá sa uzatvára v súvislosti s prevodom pozemku na právneho nástupcu a ktorá prevodcovi vyhradzuje doživotný nájom a doživotné vecné plnenia (v nemčine sa označuje ako *Altenteilsvertrag* alebo niekedy ako *Leibgedingsvertrag*, *Leibzuchtvertrag* alebo *Auszugsvertrag*)].

2. Krajské sudy sú príslušné v prvom stupni v občianskoprávných sporoch, ktoré nie sú pridelené miestnym súdom (§ 71 ods. 1 zákona o zriaďovaní súdov). Ide najmä o veci s hodnotou sporu vyššou ako 5 000 EUR.

V § 71 ods. 2 zákona o zriaďovaní súdov sa uvádza niekoľko oblastí, v ktorých majú výlučnú právomoc krajské sudy bez ohľadu na hodnotu sporu. Podľa tohto ustanovenia patria medzi oblasti, v ktorých majú výlučnú právomoc krajské sudy:

- nároky na náhradu škody voči štátu, ktoré vznikli v dôsledku nesprávneho výkonu povinností zo strany verejných činiteľov (*Amtshaftung*),
- nároky na náhradu škody v dôsledku nepravdivého zverejnenia informácií na kapitálovom trhu alebo ich nezverejnenia a
- spory týkajúce sa práva objednávateľa stavby na vykonanie zmien a z toho vyplývajúceho nároku zhotoviteľa na úpravu jeho odmeny podľa zmlúv o dielo v zmysle § 650b Občianskeho zákonníka (*Bürgerliches Gesetzbuch*).

Ďalšie oblasti, v ktorých majú krajské sudy tiež výlučnú právomoc, sú stanovené v iných ustanoveniach spolkových zákonov, napríklad v oblasti priemyselného vlastníctva [pozri napríklad § 140 ods. 1 zákona o ochranných známkach (*Markengesetz*)].

Komory na prejednávanie obchodných vecí sa môžu zriadiť aj na krajských súdoch (§ 93 zákona o zriaďovaní súdov). Tie majú právomoc v obchodných veciach, ako sa vymedzujú v § 95 zákona o zriaďovaní súdov. Jedna zo strán musí požiadať, aby vec prejedнала komora pre obchodné veci (§ 96 ods. 1 a § 98 ods. 1 prvá veta zákona o zriaďovaní súdov).

Podľa zákona o posilnení Nemecka ako justičného centra (*Justizstandort-Stärkungsgesetz*, nemecká Spolková zbierka zákonov 2024 I č. 302), ktorý nadobudne účinnosť 1. apríla 2025, majú spolkové krajiny (*Länder*) tiež možnosť udeliť svojim vyšším krajským súdom (*Oberlandesgerichte*) právomoc rozhodovať na prvom stupni v určitých obchodných občianskych veciach uvedených v zákone (pozri § 119b ods. 1 zákona o zriaďovaní súdov). Na základe dohody strán môže mať takýto súd právomoc na prvom stupni v prípade sporov, v ktorých je hodnota sporu stanovená ako minimálna suma.

2.2 Miestna príslušnosť (je pre môj prípad príslušný súd v meste A alebo v meste B?)

2.2.1 Základné pravidlo miestnej príslušnosti súdov

V Nemecku sa podľa pravidiel o všeobecnej miestnej príslušnosti v § 12 až 18 Občianskeho súdneho poriadku (*Zivilprozessordnung*, ZPO) uplatňuje zásada, že miestna príslušnosť sa určuje podľa miesta pobytu žalovaného (§ 12 ZPO). Ak žalovaný nemá miesto pobytu, za referenčný bod sa považuje miesto, kde sa zdržiava v Nemecku; ak nie je známe miesto, kde sa zdržiava, za referenčný bod sa považuje jeho posledné miesto pobytu (§ 16 ZPO). V prípade právnickej osoby sa miestna príslušnosť určuje podľa sídla tejto právnickej osoby (§ 17 Občianskeho súdneho poriadku).

2.2.2 Výnimky zo základného pravidla

2.2.2.1 V ktorých prípadoch si môžem vybrať medzi súdom v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla) a iným súdom?

V prípade určitých druhov nárokov si navrhovateľ môže alternatívne zvoliť (osobitnú – nie výlučnú) miestnu príslušnosť inú ako je miesto pobytu odporcu. Niektoré príklady sú uvedené nižšie.

* Spory vyplývajúce zo zmluvného vzťahu a spory o existencii zmluvy sa môžu predložiť aj na súd v mieste, kde sa má vykonať sporný záväzok („*Besonderer Gerichtsstand des Erfüllungsorts*“ – osobitná príslušnosť miesta výkonu, § 29 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Dohoda o mieste plnenia je procesne relevantná len vtedy, ak zmluvné strany patria do kategórie osôb oprávnených uzatvárať dohody o príslušnosti podľa § 38 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku alebo ak bola dohoda uzavretá po vzniku sporu (pozri odpoveď na otázku 2.2.2.3).

Pojem „zmluvný vzťah“ sa týka všetkých zmlúv, ktoré upravuje právny poriadok, ktorým sa spravujú záväzky, bez ohľadu na druh záväzku. Rovnaké pravidlo sa uplatňuje aj v prípadoch, keď sú príslušné pracovné súdy (§ 46 ods. 2 zákona o pracovných súdoch).

* V prípade nárokov, ktoré vyplývajú z protiprávneho konania, je príslušný aj súd okresu, v ktorom sa konanie uskutočnilo (§ 32 Občianskeho súdneho poriadku).

* V prípade nárokov podľa zákona o cestnej premávke (*Straßenverkehrsgesetz*) je príslušný aj okresný súd, v ktorom došlo ku škodovej udalosti, t. j. dopravnej nehode (§ 20 uvedeného zákona).

* Obeť trestného činu môže v rámci trestného konania podať návrhy týkajúce sa jej majetkovoprávných nárokov vyplývajúcich z trestného činu na súd, na ktorom sa začalo trestné konanie [adhézne konanie (*Adhäsionsverfahren*) podľa § 403 a 404 Trestného poriadku (*Strafprozessordnung*)].

* Miestna príslušnosť pre konania o rozvode je stanovená v § 122 zákona o konaní v rodinných veciach a v záležitostiach nesporných konaní (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*). Podľa tohto ustanovenia má výlučnú právomoc rodinný súd (*Familiengericht*) (oddelenie miestneho súdu) v obvode, v ktorom má jeden z manželov obvyklý pobyt so všetkými spoločnými maloletými deťmi (t. j. skutočné centrum záujmov). Ak v čase doručenia návrhu odporcovi (*Eintritt der Rechtshängigkeit*) neexistuje takýto obvyklý pobyt so všetkými maloletými deťmi páru, výlučnú právomoc má rodinný súd v okrese, v ktorom má jeden z manželov obvyklý pobyt s niektorým z maloletých detí páru, za predpokladu, že žiadne zo spoločných detí páru nemá obvyklý pobyt s druhým manželom.

Ak nie je splnená ani jedna z uvedených podmienok právomoci, výlučnú právomoc má rodinný súd v okrese, v ktorom mali manželia posledný spoločný obvyklý pobyt, ak tam má jeden z manželov v čase doručenia návrhu odporcovi stále obvyklý pobyt. Ak ani táto podmienka nie je splnená, príslušnosť sa určuje podľa miesta obvyklého pobytu odporcu, pokiaľ odporca nemá obvyklý pobyt v Nemecku, v takom prípade sa za referenčný bod považuje miesto obvyklého pobytu navrhovateľa.

V prípade, že nie je splnená žiadna z uvedených podmienok právomoci, výlučne právomoc má rodinný súd v Berlíne-Schönebergu.

* Miestna príslušnosť pre veci výživného je stanovená v § 232 zákona o konaní v rodinných veciach a v záležitostiach nesporných konaní. Pokiaľ ide o výživné pre manželov alebo deti, kým prebieha konanie v manželskej veci na súde, výlučnú právomoc má súd prvého stupňa, na ktorý bola vec podaná alebo sa na ňom prejednáva.

Ak konanie v manželskej veci neprebieha alebo už prebehlo, výlučnú právomoc vo veci výživného pre maloleté alebo rovnocenné dieťa má súd, v ktorého obvode má dieťa alebo rodič oprávnený konať v mene maloletého dieťaťa obvyklý pobyt. To neplatí, ak má dieťa alebo rodič obvyklý pobyt v inej krajine ako v Nemecku.

Na všetky ostatné veci týkajúce sa výživného (výživné pre manželov alebo deti, na ktoré sa nevzťahujú už uvedené pravidlá, ale napríklad aj výživné pre vnúčatá, rodičov alebo matky detí narodených mimo manželstva) sa naďalej uplatňujú všeobecné pravidlá – t. j. hlavným rozhodujúcim faktorom je miesto obvyklého pobytu odporcu. V niektorých osobitných prípadoch sa však miesto príslušnosti môže zvoliť alternatívne v súlade s § 232 ods. 3 druhou vetou zákona o konaní v rodinných veciach a v záležitostiach nesporných konaní (č. 1: v prípade návrhov jedného rodiča proti druhému rodičovi týkajúcich sa a) výživného, ktoré sa musí zo zákona poskytovať v dôsledku manželstva, alebo b) nároku podľa § 1615I Občianskeho zákonníka, možno zvoliť súd, na ktorom prebieha prvostupňové konanie vo veci výživného; č. 2: v prípade návrhu dieťaťa, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby obaja rodičia plnili svoju vyživovaciu povinnosť – súd príslušný na konanie o návrhu proti jednému z rodičov; č. 3: súd v mieste obvyklého pobytu navrhovateľa, ak odporca nemá príslušný súd v Nemecku).

* V § 152 zákona o konaní v rodinných veciach a v záležitostiach nespоровých konaní sa uplatňujú rovnaké pravidlá na konania týkajúce sa rodičovských práv a povinností alebo úpravy styku s deťmi. Ak teda prebieha rozvodové konanie na súde, ten istý súd má právomoc aj v konaní týkajúcom sa rodičovských práv a povinností alebo úpravy styku s deťmi. Ak neprebieha žiadne konanie v manželskej veci, rozhodujúci je obvyklý pobyt dieťaťa. Referenčným okamihom na stanovenie príslušnosti je dátum, v ktorom sa vec predloží súdu.

* Miestna príslušnosť v nespоровých konaniach sa určuje z veľmi odlišných hľadísk, keďže vo veciach tohto typu spravidla nejde o pohľadávky medzi stranami, ale o poskytovanie právnej ochrany.

Ak sa vec týka fyzickej osoby, právomoc vo všeobecnosti závisí od miesta jej obvyklého pobytu, pokiaľ potrebný úkon nepoukazuje na iné miesto. Táto problematika sa upravuje v § 272 zákona o konaní v rodinných veciach a v záležitostiach nespоровých konaní v prípadoch poručníctva alebo opatrovníctva, § 313 toho istého zákona v prípadoch nedobrovoľnej väzby a § 416 pre prípady pozbavenia osobnej slobody.

V prípade právnických osôb [napr. akciovej spoločnosti (*Aktiengesellschaft*), spoločnosti s ručením obmedzeným (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung*) alebo registrovaného združenia (*eingetragener Verein*)] alebo skupín osôb, ktoré sa za ne považujú podľa procesného práva [napr. verejná obchodná spoločnosť (*offene Handelsgesellschaft*) alebo komanditná spoločnosť (*Kommanditgesellschaft*)], sa príslušnosť vo veciach právnej ochrany, napríklad vo veciach týkajúcich sa zápisov do verejných registrov alebo konaní podľa práva obchodných spoločností, určuje na základe sídla združenia alebo spoločnosti. Ak fyzická osoba koná ako živnostník, rozhodujúcim faktorom je miesto, kde je usadená. Pravidlá týkajúce sa miestnej príslušnosti vo veciach zápisu do registra a v konaniach podľa práva obchodných spoločností sú stanovené v § 376 a 377 zákona o konaní v rodinných veciach a v záležitostiach nespоровých konaní, niekedy v spojení s pravidlami stanovenými v práve spolkového štátu.

V prípade dedičského konania je vo všeobecnosti príslušný súd, v ktorého obvode mal zosnulý posledný obvyklý pobyt (§ 343 ods. 1 zákona o konaní v rodinných veciach a v záležitostiach nespоровých konaní). V niektorých prípadoch môže byť právomoc založená inde na základe § 343 ods. 2 alebo 3 alebo § 344 zákona. Osobitne treba spomenúť § 344 ods. 7 zákona, ktorý umožňuje dedičovi, ktorý nemá obvyklý pobyt v okrese, na ktorý sa vzťahuje všeobecná príslušnosť pozostalostného súdu, odmietnuť dedičstvo alebo urobiť iné vyhlásenia týkajúce sa nároku na dedičstvo na pozostalostnom súde v okrese, kde má sám obvyklý pobyt.

Príslušnosť na konanie vo veciach zápisu do katastra nehnuteľností má miestny súd v oblasti, v ktorej sa parcela nachádza. Miestna príslušnosť vo veciach zápisu do katastra nehnuteľností sa riadi § 1 Katastrálneho poriadku (*Grundbuchordnung*), niekedy v spojení s pravidlami stanovenými v práve spolkového štátu.

2.2.2.2 V ktorých prípadoch si musím vybrať iný súd ako je súd v mieste bydliska odporcu (súd určený uplatnením základného pravidla)?

Ak sa v zákone výslovne uvádza, že miesto príslušnosti je výlučné, že miesto príslušnosti má prednosť pred všetkými ostatnými príslušnosťami, t. j. konanie sa môže začať (a je prípustné) iba na výlučne príslušnom súde. Niektoré prípady výlučnej právomoci sa stanovujú v Občianskom súdnom poriadku, iné vyplývajú z osobitných zákonov, ako je zákon o konaní v rodinných veciach a v záležitostiach nespоровých konaní (pozri napríklad § 122 tohto zákona). Niektoré príklady výlučnej právomoci podľa Občianskeho súdneho poriadku sú opísané nižšie.

* V prípade niektorých konaní týkajúcich sa pozemku alebo práva, ktoré je rovnocenné s parcelou [napr. dedičné právo na stavbu (*Erbbauerecht*)], má výlučnú miestnu príslušnosť súd v okrese, kde sa nehnuteľnosť nachádza. Uplatňuje sa to v prípade konaní týkajúcich sa vlastníctva alebo zaťaženia nehnuteľností, sporov o oslobodenie od tohto zaťaženia, žalôb týkajúcich sa držby, sporov o hranice a žalôb týkajúcich sa rozdelenia nehnuteľnosti (§ 24 Občianskeho súdneho poriadku).

* V prípade sporov vyplývajúcich z nájomných alebo podnájomných vzťahov k priestorom alebo sporov týkajúcich sa existencie takýchto vzťahov má výlučnú miestnu príslušnosť súd, v ktorého okrese sa nachádzajú prenajaté alebo podnájomné priestory (§ 29a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Toto pravidlo sa však nevzťahuje na nájom obytných priestorov na dočasné použitie (rekreačných domov, hotelových izieb atď.) alebo zariadených priestorov pre jednotlivých užívateľov, ani sa nevzťahuje na domy a priestory určené na vykonávanie verejných úloh (§ 29a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

* V prípade žalôb podaných proti prevádzkovateľovi zariadenia nachádzajúceho sa v Nemecku, v ktorých sa požaduje náhrada škody spôsobenej vplyvom na životné prostredie, má výlučnú príslušnosť okresný súd, v

ktorom vznikol vplyv zariadenia na životné prostredie (§ 32a Občianskeho súdneho poriadku).

* V prípade žalôb o náhradu škody z dôvodu nepravdivého alebo zavádzajúceho zverejnenia informácií na verejnom kapitálovom trhu alebo ich nezverejnenia alebo žalôb o plnenie zmluvy na základe ponuky podľa zákona o kúpe cenných papierov a prevzatí (*Wertpapiererwerbs- und Übernahmegesetz*) má súd v mieste sídla a) dotknutého emitenta; b) v prípade iných kapitálových investícií dotknutého ponúkajúceho alebo c) cieľovej spoločnosti výlučnú právomoc, ak sa toto sídlo nachádza v Nemecku a žaloba smeruje okrem iného aspoň proti emitentovi, ponúkajúcejmu alebo cieľovej spoločnosti (§ 32b Občianskeho súdneho poriadku).

* V konaniach o „platobnom rozkaze“ má výlučnú príslušnosť miestny súd, v ktorého okrese má navrhovateľ svoju všeobecnú príslušnosť, t. j. spravidla v mieste svojho pobytu alebo – ak je navrhovateľom právnická osoba – v mieste svojho sídla (§ 689 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku). Ak žiadateľ nemá všeobecnú príslušný súd v Nemecku, výlučnú právomoc má Miestny súd vo Weddingu v Berlíne. Tieto pravidlá sa uplatňujú aj v prípade, že v iných právnych predpisoch sa výlučná právomoc uplatňuje inak.

* V exekučných konaniach má výlučnú príslušnosť miestny súd v okrese, v ktorom sa má uskutočniť alebo sa uskutočnil výkon (§ 764 ods. 2 a § 802 Občianskeho súdneho poriadku). Príslušnosť na vymáhanie finančných pohľadávok a iných majetkových práv má miestny súd v mieste pobytu dlžníka (§ 828 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). V prípade núteného predaja v dražbe alebo nútenej správy pozemku má výlučnú miestnu príslušnosť miestny súd v okrese, v ktorom sa nachádza pozemok [§ 1 ods. 1 a § 146 zákona o zhabaní majetku a nútenej správe (*Gesetz über Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung*) a § 802 a 869 Občianskeho súdneho poriadku].

Ak tretia osoba predloží voči predmetu exekučného konania pohľadávku, ktorá bráni jeho scudzeniu, výlučnú príslušnosť má súd, v ktorého okrese sa exekúcia vykonáva (§ 771 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

* Povinnosti, ktoré nemožno preniesť na iné osoby (*unvertretbare Handlungen*) – či už ide o povinnosti konať, niečo strpieť alebo sa niečoho zdržať – môže vymáhať súd prvého stupňa v danej veci (§ 894, 895, 888, 890 Občianskeho súdneho poriadku). Príslušnosť na konanie o žalobe proti výkonu predmetu založeného súdnym rozhodnutím má tiež súd prvého stupňa (§ 767 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

2.2.2.3 Môžu sa strany dohodnúť na príslušnosti súdu, ktorý by inak nebol príslušný?

a) Dohody

V Občianskom súdnom poriadku je stanovená možnosť uzatvárania dohôd o príslušnosti. Podľa § 38 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd prvého stupňa, ktorý nie je vecne alebo miestne príslušný, môže získať právomoc na základe výslovnej alebo konkludentnej dohody účastníkov, ak sú účastníkmi dohody obchodníci, právnické osoby verejného práva alebo účelovo viazané finančné prostriedky podľa verejného práva. Dohody o tom, že príslušný je konkrétny súd prvého stupňa, sú povolené aj vtedy, ak aspoň jedna zo strán dohody nemá všeobecnú príslušný súd v Nemecku (§ 38 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku). V takom prípade sa dohoda musí uzatvoriť písomne alebo, ak sa uzatvorila ústne, musí sa písomne potvrdiť. Ak má jedna zo strán všeobecnú príslušný súd v Nemecku, súd sa môže vybrať v Nemecku len vtedy, ak tam má táto strana všeobecnú miestnu príslušnosť alebo ak má súd osobitnú príslušnosť.

Podľa § 38 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku je v opačnom prípade dohoda o príslušnosti prípustná len vtedy, ak bola uzavretá výslovne a písomne po vzniku sporu alebo s cieľom vyriešiť možný budúci problém v súvislosti s tým, že odporca po uzavretí zmluvy presunie svoju adresu alebo obvyklý pobyt do zahraničia alebo že jeho adresa alebo obvyklý pobyt nebudú v čase začiatku konania známe.

Dohoda o príslušnosti sa vždy musí týkať konkrétneho právneho vzťahu a právnych sporov, ktoré z neho vyplývajú. Ak táto podmienka nie je splnená, dohoda je neplatná (§ 40 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Dohody o príslušnosti sú neprípustné aj v prípade nefinančných pohľadávok, ktoré sú pridelené miestnemu súdu bez ohľadu na hodnotu sporu (§ 40 ods. 2 č. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Rovnako nie sú možné v prípadoch, keď je výlučná právomoc stanovená zákonom (§ 40 ods. 2 č. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Platná dohoda o príslušnosti je pre súdy záväzná. Odpoveď na otázku, či sa účastníci konania dohodli na výlučnej príslušnosti, závisí od obsahu dohody.

b) Účasť na súdnom konaní bez spochybnenia príslušnosti súdu (*rügelose Verhandlung*)

Súd prvého stupňa sa zo zákona považuje za príslušný aj vtedy, ak žalovaný prednesie ústne vyjadrenie k podstate veci bez toho, aby spochybnil príslušnosť súdu (§ 39 Občianskeho súdneho poriadku). V konaniach na miestnych súdoch sa tento právny dôsledok uplatňuje len v prípade, že súd upozorní na tento problém (§ 504 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 40 ods. 2 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku však nemožno týmto spôsobom (t. j. v dôsledku účasti žalovaného na súdnom konaní bez toho, aby spochybnil príslušnosť súdu) založiť príslušnosť súdu v prípade, ak by dohoda o príslušnosti bola neprípustná (pozri vyššie: nefinančné spory a výlučná právomoc).

3 V prípade, ak sú príslušnými súdmi špecializované súdy, ako môžem zistiť, na ktorý súd sa musím obrátiť?

Pracovné súdy majú špecifické črty nielen vo vzťahu k predmetu konania, na ktoré sú príslušné podľa § 2 až 3 zákona o pracovných súdoch (*Arbeitsgerichtsgesetz*).

Majú aj osobitné črty týkajúce sa miestnej príslušnosti. V prípade konania, ktoré vedie k vydaniu rozsudku (ďalej len „konanie vedúce k rozsudku“) (*Urteilsverfahren*) v zmysle § 2 zákona o pracovných súdoch, je východiskom odkaz na všeobecné pravidlá podľa Občianskeho súdneho poriadku (§ 46 ods. 2 prvá veta toho zákona). Preto sa uplatňujú pravidlá o miestnej príslušnosti stanovené v Občianskom súdnom poriadku. V § 48 ods. 1a zákona o pracovných súdoch sa však miesto výkonu práce uvádza ako osobitný príslušný súd, kde tiež možno začať konanie. Pre dohody o príslušnosti platia všeobecné pravidlá opísané v odpovedi na otázku 2.2.2.3. Treba však poznamenať, že v prípade niektorých sporov § 48 ods. 2 zákona o pracovných súdoch oprávňuje zmluvné strany kolektívnej zmluvy určiť príslušnosť súdu, ktorý sám osebe nie je miestne príslušný, bez toho, aby sa dodržal § 38 Občianskeho súdneho poriadku.

V rámci postupu vedúcemu k rozhodnutiu („rozhodovací postup“) (*Beschlussverfahren*) v zmysle § 2a zákona o pracovných súdoch sa v § 82 ods. 1 tohto zákona stanovuje výlučná príslušnosť súdu v mieste podnikania resp. sídla spoločnosti.

■ Posledná aktualizácia: 30/01/2026

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.